

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, December' 24dikén, 1824.

Orosz Birodalom.

A' Császár November' utolsó hetében minden napokon más-más elpusztult vidékeket látogatott-meg a' városon, 's mindenütt szép jeleit hagyta hátra kegyességének ezen véletlen nyomorúságban.

Azt erőssítik, hogy kevés napok alatt 11 millió Rubelekből álló ajánlások tettek aláírás' útján a' szegénységre jutott lakosoknak gyámolittatásokra.

Azon háládatosságból, hogy Petersburg városa November' 19-dikén, midőn telyes semmivétetődéssel fenyegettetett, ebből az Isteni Gondviselés által csak ugyan kiragadtatott, közönséges meghaláló inneplések tartattak, 's a' Császári Familia is megjelent az ájtatosságon.

Azon Tiszti-tudósításból, mellyet a' Cronstadti Vám-hivatal a' Petersburgban lévő külső kereskedési Osztályhoz tett, egyebek között következő környülállásai is eléfordulnak a' Nov. 19-dikén történt nagy áradásnak: — Az áradásnak folytában való nevedése itt is reggeli 10 órá-tól fogva délutáni 2 óráig tartott, 's néhány magassabb helyeket kivéven egész Cronstadt városára kiöntött a' víz. Az Orkán egész házakat a' Wiburgi partokra ragadott által; itt is sok emberek a' vízbe veszték. A' hadi és az úgy nevezett közép-kikötőhelyben a' nagy hadi hajók álló helyeikről elragadtatván a' partokhoz csapattattak. A' várnak északi oldala felől találtatott földsánczok, valamint szintén a' déli és napnyugoti oldalfelől lévő fabástyák 's az azok körül állott ágyúk mind

oda lettek. Olly nagy ereje volt az Orkánnak, hogy 170 púdos (680 fontos) ágyukat a' tengerbe hajgált. Itt 11 és 1/2 lábnyomra hágot a' víz a' maga közönséges állásán felyül.

A' Conservateur Impartial illy esetet közöl Petersburgból ezen szomorú emlékezetű November' 19-dikéről. — A' Peobrajensky testörző Regimentből Petroff Mihály nevű katona a' Császári nyári kertnek rostély-kapujánál állván, mint strázsa, mint sok másokat őtet is meglepte a' hirtelen érkezett árvíz. Már övig állott a' vízben, de tisztje' parancsolatja nélkül még ekkor sem mozdult-el helyéről, hanem egy gránit-kő oszlop mellé támaszkodva csendes elmével várta elhívattatását. A' víz azonban mind nagyobbra nevedvén, Petroffot már nyilvánssággal fenyegette a' halál. Eszibe vévén a' dolgot Malischef Tamás Káplár elajánlotta magát, hogy ha megengedődik, ő segítségére megyen veszedelemben lévő pajtásának. Megnyervén az engedelmet, 's a' széllel és hanykodó habokkal küszködve, 100 ölnyi utat tett nyakig érő vízben a' halállal küszködő strázsaig, 's életben kivezette azt onnét szerencsésen.

Az ujjabb tudósítások szerint az a' pusztulás, mellyet ezen Nov. 19-dikén történt áradás Petersburgban 's ennek vidékein okozott, sokkal nagyobb, mint bennünket arról az elsőbb levelek tudósítottak volt. Az Orkán a' Finniai tenger öbölből a' hanykodó habokat a' Néwa árkába behajtván 's ezek a' Newának ki folyását nem csak megdugván, hanem annak ellenkező

az az felfelé való folyamatot adván, a' víznek szükséges képpen minden felé kirohanni kellett, a' merre útját vehette. E' pedig egész délutáni 2 óráig tartott, midőn a' szél megfordulván, a' víz' kiáradásának oka is megszűnt, 's a' víz szállani kezdvén, a' következett éjszakáig lepadott, 's csak másnap virradóra mutattak ki a' maga után hagyott rettentőségeket. Mikor az áradás legmagosabb mértéken állott, ekkor minden alsó vagy a' földszínen találtató házak vízben állottak, sőt az emeletekig is felért a' víz. Az alacsony lak-helyek, bótok, nem csak hogy vízbe merülve állottak, hanem sok helyeken úgy elmosattattak, hogy esmérhető nyomok se látszott. Némelly közel lévő falukra, mint név szerént Emilianowkára, az árvíz után reájok se lehetett találni. Lehet képzelni, hogy melly éhségnek és inségnek elkövetkezésétől lehetett felni, ha gondolóra vesszük, hogy a' víz nem csak a' kész sült kenyeret mind elrontotta, hanem hogy a' sütő kemenczék is mind elromlottak. Hamarjában a' Börse épületét alkalmaztatták 4000 házaiktól megfosztott embereknek befogadására. — Ezen ujjabb tudósítások is 8000 embereket emlegetnek, hogy az árvíznek lecsendesése után a' következett napokon halva találtattak volna.

A' Császári minden féle intézetek 's egyebek között, a' mellyek megkárosítottak, kiváltképpen azokat említik, a' mellyek Cronstadtnál találtattak, mint hogy a' küszködő haboknak első rohanása ezeket csapkodta; a' hova járul, hogy a' hadi hajók nem régen helyheztedvén nyugvó állapotra, egész dühösséggel meglephette őket Orkannak nagy ereje. Csak az itt történt kár véghetetlen. Ilyen Császári épület volt továbbá a' Katalin Udvarában találtatott vasfabrika, a' hol 200 munkások veszték-el, 's a' 18 kaszárnyák, mellyek közzül 15-töt mosott-el a' víz. Keres-

kedői tekintetben legvéghetlenebb a' cukorban és hamú-zsírban okoztatott kárvallás. Az elveszett hering tonnákat 15,000-re számlálják.

A' megkárosított szigeteknek neveik, az egészen elmosatott falukon kívül, ezek: Matrózok szigete, Guturuskey-szigete, Emilianowka, Olawa, Lianchta 's t. Wasiliostrowban a' Gályák' kikötő helyében olly munkát tett a' víz, hogy észre se lehet venni, voltak-é ott uczák vagy házak. Olly dolgokat lehetett Petersburg' uczáin látni, a' mikről soha fel se tették volna, hogy ott láttathassanak. Egy Constadti gőzhajó a' Petersburgi Kormányozónak ablakai alatt állapotott-meg; azon helyen, hol az előtt tűzifa rakások állottak, most bárkák szemléltettek. Némelly uczákra annyi minden féle felvett romladékokat, házi butort, 's egyebet hordott össze a' víz, hogy más nap, midőn az árvíznek eltakarodása után felvirradtak az emberek, nem járhattak miatta. A' Cs. nyári kertben a' legtisztesebb hársfáknak gyökereiket kimosván a' víz, fejeiket a' fontánkaba bocsátva keseregnek. Itt csak ezen csatornáig terjeszkedett a' víz. Azon széles, hosszú és egyenes uczán, melynek Newszky-perspektiv a' neve, nagy Schalupokon lehetet evezni. Maga Milarodowitsch és sok mások le 's fel eveztek ezen uczán 's az oda szorult embereknek kifogdosásában foglalatostkodtak. Az egygyik húsvágó-háznál, a' Kalinken hidjától nem meszsze, 500 leverni való ökör veszett a' vízbe: de a' sok vízbe veszett ökör, ló, tehén számlálhatatlan. A' Börsénél 60,000 púd, 's egy púdot 40 fontra számlálván, 2,400,000 font cukor olvadt-el, melyre nézve pudját, mellyet az árvíz előtt 40 talléron adtak, azután egyszerre 65-tön adták. Cronstadtnban egy 100 ágyus hajó a' piacon állapotott-meg.

Altaljában az egész November' lefolyta alatt szörnyű szélvész és tengerhányko-

dás kegyetlenkedett a' Balticum tengernek majd minden öbleiben, 's másutt is okoztattak sok szerencsétlenségek, de a' Petersburgihoz egy se' hasonlít.

Columbia és Peru.

A' Párisi Csillag illy figyelemre méltó észrevételeket kötött a' maga e' hónap' 8-dikán kijött darabjában a' Columbiái ujságíróknak szíveikre: —,

„Mi, úgy mond, vettük a' Columbiái Ujságleveleket, a' mellyek Sept. 26-dikaig kijöttek. Ezek szerént a' Columbiái Országlószék jónak találta a' militziát (a' nemzeti fegyveres népet) meghívni, hogy gyülekezzenek össze. Ebből azt hozhatjuk ki, hogy a' Bolívar' dolga Peruban nem olly jó lábakon állhat, mint az ő Tiszti-tudósításai mutatják. A' militziának összehívattatása a' Respublika' lakosait csaknem kétségbeesésre juttatta, 's az e' miatt támadott sok féle hírek az El-Constitutional nevű Bogotai Ujság' Redaktorának arra adtak alkalmatosságot, hogy egy Czikkelyt bocsásson a' nemzet' elejébe, a' melly elég fontos, azért, hogy által láthatni belőlle, hogy a' Respublika még nem tarthatja telyes csendességnek birtokában lenni magát. Hihettük volna-é azt, hogy ezen Respublikában még olly emberek találtassanak, kik a' Szabadságnak becsét nem tudják illendő tiszteletben tartani; olly emberek, kik a' Monarkhiai tudománynak még most is barátjaik, pártfogoják? olly emberek végezetre (így fejezi ki magát az El-Constitutional, a' kik telyes Szabadságnak közepette élnek, a' nélkül, hogy azzal élni kívannának, vagy azzal élni tudnának? Eddig azt erőssítették sokan, hogy a' Clérus a' Respublikai Országlasnak felállittatására nézve egyetértésben lett volna. De a' mint az El-Constitutional most, a' Papi Rend ellen kibocsátkozott, ebből ellenkezőt kell kihoz-

nunk. Ha a' Bogotai Ujságírók ezen hangot folytatni fogják, úgy a' Papság kényszerítetteti fog magát a' Respublika ellen nem soka nyilván való módon kijelenteni, a' melynek következését előre megmondani nem nehéz dolog lenne, mert közönségesen és jól tudva van, hogy a' Papság a' világnak ezen ujj részében mit tehessen. —

„A' Correo-de-Bogota még tovább viszi a' liberálisságot, mint az El-Constitutional. Hogy ennek liberálisságát Olvasó-jinkal képzeltezzük (ezek mind a' Csillag' szavai), közleni akarjuk vellek rövideden, hogy miképpen fejezze ki magát felőlle a' Londoni Star nevű ujság: — „

„A' Bogotai Correo-nak ezélsása az, „hogy a' Fanatikusoknak nagyra üzött kívánságaikat 's hűségtelen plánumaikat fedezze, a' kik Columbiában nem kevesebbé kemény fejű ellenségeik a' Constitutionális Szabadságnak, mint Spanyolországban, és a' kik minden időben kétszerek mutattak magokat arra, hogy a' régi visszaéléseket 's a' babonáskodás' jövedelmes jusait a' rágalmazás' minden segítő eszközeivel együtt, fenntartassák. A' dolgok ujj rendjének ezen ellenségei Columbiában, a' Religiót az Ország' intézeteivel szükséges összezsátoltatásba lenni adják - elő, holott ezek tulajdonképpen annak lelkével ellenkeznek. Az ő erőssítések szerént a' Klastromok a' Keresztység' bástyái, 's az a' jóvállás, hogy néhányat ezek közzül a' Státus' szükségére nézve elkellessék idegeníteni, általok mint szentségtörés és istentelenség úgy rajzoltatik-le. Ezen embereknek illy kérdés-tétellel akar megfelelni a' Bogotai Correo, hogy hát találtak-é ők valaha a' Szent Irásban csak egy szó pártfogást is a' Klastromokról? (*) — „A' Bogotai Correo, (ezeket is a' Star mondja) egy más Czikkelyben a' Romai Egyháznak usurpálását és tévelygését iparkodik megmutatni.“

„Nekünk (ezek itt ismét a' Csillag' berekesztő szavai) semmi Columbiai Ujjság-levelekre nem vala szükségünk, hogy azt megmutassuk, hogy a' Vallástalanság és a' Revolúzió testvérgyermekek legyenek: csak úgy ítéltünk hogy ezen igasságnak, mellyet mi régen megismertünk, egy uj bizonyosságát halgatással el nem mellőzhetjük. Végezetre csakugyan minden esetben meg kell affelől győzzetnünk, hogy a' Liberalismus a' Politikában is elkerülhetetlenül olly tévelygésekre vezérel bennünket, mint a' Religióra nézve. Szemeinkel látjuk ezt a' föld' kerekiségén találtató minden országok liberális embereinek magokviseletében, Európában éppen úgy mint Amérikában. Ezek mindnyájan, egyen-egyen úgy mind közönségesen, öszszeesküdt ellenségeik a' Keresztyénségnek, 's különösen a' Catholika Szentegyháznak.

(*). A' Bogotai Correónak azon feljebb felhozott kérdésére: hogy találhatni-e a' Szent-Írásban a' Klastromoknak csak egy szóból álló pártfogására is? illy világosító példát hoz-fel a' Csillag: — „

„Egy Anglus ember Londonban a' ki néhány napok előtt az Esküdtték' ítélőszéke' elejébe czitáltatott vala, nem akart ott megjeleni, azzal mentvén magát, hogy ő a' Bibliában a' Jury (esküdtték ítélőszéke) ellen valami kifejezést talált volna. Elmenvén a' Törvényszék elölülőjéhez, ennek megjelentette elbebéli nehézségét, melyre nézve a' Jury előtt meg nem jelenhetne, a' kitől olly választ kapott, hogy az ő Elölülői foglalatossága nem a' theológiai nehézségeknek megfejtésében áll, és a' Skrupulosulkodó úr akár melly ellenséges magyarázatra talált is a' Bibliában a' Jury ellen, a' törvényeket mind ő mellett is megtartani 's a' Jury előtt megjeleni köteleztetik. Így van a' Bogotai Correó dolga is. Ő a' Klastromokról semmit nem akar tudni, mint hogy a' Bibliában semmi emlékezet nem találtatik

felöllök. Valyon nem soká nem jöhet-e el az az idő, hogy a' Columbiai lakosok sem fognak semmit tudni akarni a' magok Respublikájokból, azért, hogy affelől semmi emlékezet nem tétetik a' Bibliában. Mi (ezek a' Csillag' berekesztő szavai) szívvel-lélekkel kívánnjuk, hogy a' Biblia-Társaságok legalább cunyi érdemet szerezzenek a' megvilágosodásra nézve magoknak, mint a' mi itt Columbiáról mondatik!“

N a g y B r i t t a n n i a .

A' Spekulátziók' Kronikájában egy nagyon nevezetes Epochának tartathatik most Mexikóban és Déli Amérikában a' Bányáknak Európai társaságok által való műveltetése. Már hat illy társaságok állottak öszsze a' Spekulátzióra, a' mellyek az uj világnak külömb-külob Státusai-val, részint a' Státus' részint magános tulajdonosok' Bányáiknak műveltetése végett Kötésekre léptek, 's a' megkívántató summákat Aktziák által gyűjtik öszsze. Mexikóra nézve már négy ilyen társaságok által fenn. Egygyiknek közzülök United-Mexican-Kompania; a' másikkak Anglo-Mexican-Kompania; a' harmadikkak Real-del-Monte-Aktziák a' nevezete. Ezek a' Státus Bányáit műveltetik Mexikóban. A' negyedik társaság' privátusok' Bányáinak műveltetését vállalta magára ugyancsak Mexikóban. Ennek tőke pénze 200,000 fon Sterlingekekből áll, és 400 fontokat érő Aktziákból gyűjtetett öszsze. Az ötödik társaság a' Columbiai Országlószékekkel lépett kötésre, olly alku szerént, hogy a' Marquitoi és Pamplunai gazdag arany és ezüsterket fogja dolgoztatni. Ennek tőke pénze 1 millió font Sterling; az Aktziák csak 100 font Sterlingesek, 's 10 ezer Aktziát kívántatnak belé. Melly kapsik légyene ezen Aktziák megítélhetni abból, hogy csak 10 ezer kívántatott, 's előre már 100 ezer volt ajánlatva.

Össze állott még továbbá egy hatodik társaság is a végre, hogy Brasiliában a Minas-Geraes nevű tartományban műveltesse az ott találtató Bányákat. Hogy ezen iparkodásoknak Európára nézve nem soká nevezetes következései lehetnek, meg lehet hinni, ha azt meggondolja az ember, hogy Amerikának arany, ezüst 's egyéb ércz bányái nagyon gazdagok, jó fizetők, hogy ezek ennekelőtte nagyon rosszúl műveltettek, 1808-tól fogva pedig csak nem telyesen elhagyattattak; 's hogy továbbá az Anglusoknak munkássága ezen tekintetben bámulásra méltó 's az ő makhina készületeik a tökéletességnek felettébb való gráditsára léptek-

Sőt éppen a legujjabb Ujjságlevelekben olvassuk Deczember' 6-kán Londonnak City nevű részében, hol a leggazdagabb kereskedők laknak, hogy ott egy ujjabb társaság állott össze, a melly eszzerént már hetedig a maga nemében. Ez a Buenos-Ayresi Országlószékkal lépett kötésre, hogy ennek Bányáit dolgoztatni fogja. Ezen társaság az után állott össze, minekutánna a Buenosi-Országlószék egy Decretum által a maga külső dolgokra ügyelő Ministerét arra meghatalmazta, hogy Angliában egy illy társaságnak öszszeszerkeztetése végett ajánlásokat tehessen, a mellyek Londonban a Hallet testvéreknél valóssággal meg is tétettvén, nagyon kedvezőleg fogadtattak.

Azon tartományok, mellyekben ezen Bányák talátnak tudósításokat küldöttek-be az ott találtató Bányáknak mivoltáról a nevezett Ministerhez, a ki ezen tudósításokat Londonba küldvén ott ott a mondott napon a gyűlésben felolvastattak, 's azért fogadtattak a kereskedőktől nagyon kapsin, hogy a látszik-ki belőlök, hogy a Bányák nagyon sokat ígérnek, mint hogy az arany és ezüst erek igen gazdagon talátnak benne. Vannak köztök olyanok

is, a mellyekhez még eddig csak hozzájok is alig nyúltak.

Abban a tekintetben is nagyon kapsik az Anglusok előtt ezen Bányavidékek, hogy igen termékeny vidékeken talátnak, 's a fő várossal Buenos-Ayressel a közösülést könnyen fenntarthatják.

A R. Catholicusok Egygyesülete Irlandiában egy nagyon hathatós Intő-irást bocsátott az ott lévő Catholicus néphez, a mellyben nagyon meghívattatnak 's megintetnek, hogy magokat általjában minden titkos társaságoktól és öszszececsatolódásoktól tartoztassák-meg, milyenek nevezetesen a Whiteboysmusság és Ribbonismusság (a Fejér Burschság és Pántlikásság), egy szóval akár mi nevezet viselő társaságoktól. —

„Mi (így szoll az Egygyesület ezen emberekhez) tellyességgel nem érszítjük azt, hogy néktek semmi okotok nincsen a panaszolkodásra avvagy hogy rajtatok semmi terhes elnyomattatás ne fekülne, a mellyeknek elhárittatásán nekünk iparkodnunk kell; fájdalommal kén-telenittetünk megvallani, hogy néktek valóssággal igasságos okaitok vagynak a panaszolkodásra, és tudjuk, hogy ezek a nehézségek és elnyomattatások a mi hazánkfiainak mentségül szolgálnak arra, hogy közzülök a kipalléroztatlanabbakat a lármas tolongásokra, erőszakos cselekedetekre, 's titkos társaságoknak formálására felindították; de azt is tudjuk, hogy az efféle lépések a szerencsétlenséget csak nagyobbítják. Mi benneteket erre különösen emlékeztetni, 's ezt néktek valódi módon szívetekre kötni akartuk.“

Az Indiai Cholera nevű betegségről, a melly már olly sok embereket a más világra küldött, egy Francia Orvos, Moreau-de-Joannes, minekutánna öt esz-

tendőkig figyelmetesen iparkodott azon, hogy ezen nyavalyának minéműségét ki-tanulhassa, a' következőket tanulta-ki fe-lőlle — 1)ször, hogy ezen nyavalya 1817-től fogva 1823-ig a' Molukki szigetektől fogva a' Syriai partokig 's a' Wolganak a' Caspium tengerbe való szakadasától fog-va Isle-de-France és Bourbon szigetelig, és így napkeletről napnyugótra 1900, és északról délre 1540 Frantzia mértföld-nyire terjesztette pusztítását. — 2)ször nem függ semmi előre való testi tulajdonságtól, mint hogy minden idejő, temperamentu-mú és nemzet béli embereket, aszszonyo-kat férjfiakat, egyformalag meg-lep. — 3)ször A' levegői mérséklet' extremumai-tól sem származik, mint hogy pusztító ereje az esztendőnek minden részeiben egyenlő. — 4)ször A' nedvesség vagy mély fekvéső vizes helyek miatt nem szárho-zik, mint hogy a' Nepauli hegyeken, az Isle-de-Francei magass helyeken, a' Diar-beki pusztákon, 's a' Tatar országi kiet-lenségeken éppen úgy kiütött, mint má-sutt. — 5)ször A' mocsáros helyek' mias-máji, álló vizek 's egyéb efféle okokmiatt sem ered, mint hogy olly helyeken is találtatik, a' hol illy okok nintsenek. — 6)ször A' levegőnek romlottságából sem származik, mint hogy 7 esztendőknél le-lytok alatt Asiának egygyik végén éppen olly veszedelmesen hatalmaskodott, mint a' másik végén. — 7)ször A' Szelek által is, mint előbb gyanítatott, ide's amoda nem hordattatik, mint hogy gyakran olly hel-lyen üti ki magát 's ott kegyetlenke-dik, a' melynek éppen ellenkező fekvése van a' szélfujtával. — 8)ször Ezen nega-tivus (tagadó) állítások arra a' követke-zésre vezértenek bennünket, hogy ezen nyavalyának semmi atyafisága nintsen a' tulajdonképpen való Cholerával, hanem ez egy pestis természetű nyavalya, a' melly személyről személyre ragad által, de olly tulajdon maga törvényei szerént, a'

mellyek előttünk még nem esmeretesek, és hogy a' hajókon való útozás, 's olly emberek által, kik a' Vándorokat 's ar-madakat kísérik, így a' hadi és kereskedő hajókon való tartózkodás, továbbá olly hajón való útozás, melyre a' nyavalya már elrogadott, 's a' karavánokkal éppen úgy mint egy emberrel való járás-kelés miatt ragad emberről emberre által. Avvagy ta-lám még ez egygyet ha feltehetjük; hogy Indiában ezen nyavalya már olly rendkí-vül való kiterjedésre 's belső erőre lépett, hogy ámbár Cholerának tartathatik is, de már a' pestisi veszedelmességnek tulajdon-ságát egészen feivette.

Éjszak-Amériikai egyesült Státusok.

Az Iturbide' Özvegyéről így irtak Oc-tober' 8-án Baratariából, a' Missisippi torkolatja mellől:—,

„Iturbide aszszonyság a' Mexikói Ex-császárné, 10 napoktól fogva a' mi falaink között tartózkodott. Soto-la-Marinából 20 napok alatt érkezett ide. Ámbár nagyon viselős, szerencsétlen környülállásai kö-zött csakugyan szép állhatosságot mutat. Fiatalkorában nagyon szép személynek kellett lennie. Nyolcz gyermekei között a' két kissebbek véle, hatan Angliában vagy-nak. Vannak véle egy pap, egy dajka, egy Francia szobaléány, egy Spanyol szakáts, és egy Olasz inas. Mindent meg-tesz', hogy ember szeretőnek, leboesát-kozonak, 's beszédesnek tessék lenni; kár hogy csak Spanyol nyelven beszéll, mért így cselekedet helyett csak akarattal kell a' vélelévőknek gyakran megelegedni. Ahoz, hogy magának valamit tegyen, olly szokatlan, hogy ha a' kezeire egy Mosqui-tó-légy száll, szoba-léányát vagy az inast szollitja, hogy azt onnét elkergesse. Egy Cigarrának kiszívására úgy látszik hogy legnagyobb szüksége van. Útját innét elébb új Orleánba, onnét a' Missisippin felfelé,

's azután a' hegyeken által Baltimore 's Neu-York felé veszi, a' hol lebetegedni, azután Angliába evezni, ott lévő gyermekeit magához venni, 's ezekkel együtt Olaszországban végképpen letelepedni 's a' Mexikói 8000 Dollárokból álló penziót ott elkölteni szándékszik.

B é c s.

Szomorúan jelenthetjük, hogy a' néhai Gróf Bánffy Ferencz Cs. K. volt Camerariusnak 's a' Károly Ő Fő Hercegsége Ulanus Regementje béli Fő Strázsamesternek, ki a' Francziák ellen folytatott háboruban becses életét a' dicsőség' mezején feláldozta, hátra hagyott Özvegye, született Donnersmárki Henkel Gróf-Kisasszony, e' folyó Decembernek 22-dikére viradott éjjel a' köszvénynek az agyvelőre lett általtétődése miatt, a' szent Sakramentumokkal való élés után, életének legszebb virágában, midőn 54-dik esztendejét tölténé, Istenben boldogul elnyugodott.

Meghidegedett tetemei ma estvéli 6 órakor csendességgel tétetnek-le a' Sz. István Érseki templomába, a' halotti Misék pedig külömb-külobb templomokban fognak olvastatni.

Magyar Ország.

Nagy Váradon egy igen jó barátunk Orvos Doktor 's ezen T. N. Vármegyének számos esztendőktől fogva, hűséggel és nagy haszonnal szolgált Első Orvosa, T. Sándorffi Jó'sef Úr, a' mult November' 27-dik napján meghalalozott.

Egerből December' 4-dikén. Ezen Tek. Heves és Külső Szolnok törvényes egygyesült Vármegyének tisztújító Széke November' 29-dikén kezdődvén, mai nap végződött el Mélt. Zsadanyi és Török Sz. Mikló-

si Almássy Jó'sef Septemviralista Úrnak mint ezen Ns. Vármegye kedves Administratorának előlülése alatt. Első nap a' választáshoz megkívántató rendelkezések olly módon, hogy minden Járásbeli Nemesség külön-külön, e' végre rendelt küldötség előtt tenné voksolasat. Almétkodásra méltó volt a' megjelent Nemességnek sokasága. Másnap a' Sz. Léleknek segítségül hívása tartatott, azután a' Méltóságos Administrator Úr különös Deputatio által meghívattatván megjelent a' Gyűlésbe, és számtalan öröm kiáltásokkal fogadtatott. Erre Ő Méltósága fontos beszédet tartott a' Tisztek kötelességéről, és a' választásnak nagy következciről.

Ezután Déva-Ványai Halasy Károly, Királyi Tanácsos és első Vice-Ispány Úr, válogatott ékesen szóllással felelt, és a' Nemes Vármegye petsétjét szokás szerént az Elölüllőnek által adta. Továbbá Rottenstein Jó'sef Fő Notárius Úr maga, az egész Tiszti Kar nevében a' Státusoknak eddig erántok mutatott bizodalmat megköszömvén, a' Hivatalról lemondott. Ekkor tehát az elrendelt mód szerént a' voksolás elkezdődött, és a' Nemességnek sokasága miatt olly soká tartott, hogy ez nap csak az első Vice-Ispány választathatnék, és 2259 voksoknál fogva Tekintetes Gosztonyi és Szarvkeői Gosztonyi Pál Úr, ki eddig második Vice-Ispány volt, elsőnek kikialtatott. December első napján második Vice-Ispánynak 1955 voksokkal választatott Tekintetes Bernáthfalvi Földvári Ferencz Úr, a' ki eddig Fő Bíró volt, 's még az nap Tekintetes Majzik Imre Úr újra Generális Perceptornak. Következő napokon Fő Fiskálisnak választatott T. Dabsy Rafael Úr, Al-Fiskálisnak Zábráczky István Úr. — Fő Birák lettek: a' Tarnai Járásban T. Bernáthfalvi Bernáth András Úr; a' Tisza melléki Járásban T. Retski Retsky László Úr; a' Gyöngyösi Járásban

T. Farkas Pál Úr; a' Mátrai Járásban Ivády Ivády Gábor Úr. — Al-Szolga-Birák lettek a' Járások rende szerént: Vratarits és Radits Pál; Kováts Pál, és Rofi Borbély Sámuel; Okolitsányi Ignác, és Kaszab János, és Kováts Péter Urak. — Esküdteké lettek: Födvár György, és Malatinszky János; Vratarits Lajos, Szabó László, és Makay Agoston, Elek Mihály, Gorove Károly, és Fűry Lajos; Kováts Antal, és Ivády János Urak. — Egerben Al-Adószedő lett God Bertalan, külső Adószedők: Getse Mátyás, Bóta József, Utassy Mátyás Urak. — Fő Számvevő Utassy István Úr. — Fő Notáriusnak meg-erősített K. Rottenstein József Úr; első Vice-Notáriusnak Fő Notáriusi ranggal Dobroczy Ignác Úr neveztetett, második Vice-Notáriusnak Pap N. Úr. — A' Státusoknak és Rendeknek, valamint a' Méltóságos Administrator Úrnak dicséretes gondoskodását mutatja az, hogy az utak és hidak csináltatására különös Fő Igazgatót kívántak, 's ezen bötsös Hivatal; a' Státusok kérésére Mélt. Báró Orczy Lőrincz vállalta fel. — Ezeknek választások után még a' Méltóságos Administrator Úr több Tábla-Birákat nevezett ki mind a' Vármegyebeli, mind a' szomszéd Nemes Vármegyékből számosan össze gyűlt Nemességből.

Pestről ezeket írják Dec. 18-kán:

Felséges Urunk Királyunk Ó Császári Kir. Felsége, kegyelmes tekintetbe vévén T. T. Matkovits István Úrnak a' Királyi Ügyek Igazgatásánál lévő Fiscálisnak hosszas szolgálatait, és az által szer-

zett érdemeit, 's nevezetesen azt, hogy a' Prokátorságra való emeltetésekor jeles Tudományát megbizonyította, és azt Ns. Győr Vármegyében gyakorolván, midőn a' Haza veszedelemben forogna 1797-ben, a' Ns. Felkelő Seregnél hadi szolgálatot vállalt, és Tiszti rangot viselt; továbbá 1798-ban az említett Ns. Vármegyének tiszti Fiscálissává 's ezen Hivatalt 1805-dikig igen dicséretesen viselte, a' midőn a' rendszerént való Notáriusnak Diaetára való küldetésekor Fő Notáriusi Hivatalt viselt; végre 1809-ben, megkülömböztetett érdemeiért Királyi Fiscálissá lett, melly Hivatalát dicséretes buzgósággal, különös ügyességgel, és a' Felséges Aerariumnak hasznára nagy szorgalmatossággal és hívséggel viselte; e' mellett erkölcsi maga viseletével is magát megkülömböztette: most Borfői Bory Miklós Urnak Personálist Itélő Mesteri Hivatalra lett emeltetése által a' Királyi Törvény Táblánál üresen maradt Assessor Hivatalra őtet kegyelmesen ki nevezni méltóztatott.

Ó Csász. Kir. Felsége T. Döbrentey Gábor Urat, Ns. Heves Vármegyének Tábla Biráját, mint a' Magyar nyelvben és Literaturában dicséretes munkái által szep hirre kapoit Férfiút, a' ki ugyan ezen munkás fáradozásai által a' nemzeti Culturának előmozgításában magának jeles érdemeket szerzett, 's egyéb eránt is magát személyes Culturájával és dicséretes maga viseletével megkülömböztette; a' Budai Kerületben tartománybeli Második Commissáriussá nevezni, méltóztatott.

Igazítás. — A' mult Keddi Kurir' 396-dik lapján az első hasábon felülről az ötödik sorban, leveles helyet leveles olvastassék.